

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв

**ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙГ
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХТЭЙ ХОЛБОГДОН
ГАРАХ ЗАРДЛЫН ТООЦООНЫ
ТАЙЛАН**

/Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тухай хуулийн
төсөл/

ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХТЭЙ ХОЛБОГДОН ГАРАХ ЗАРДЛЫН ТООЦООНЫ ТАЙЛАН

/Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тухай хуулийн ерөнхий мэдээлэл/

НЭГ. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн¹ 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсэгт “Хууль тогтоомжийн төслийг батлагдсанаар тухайн хууль тогтоомжийн үйлчлэх хүрээнд хамрагдах иргэн, хуулийн этгээд, төрийн байгууллагын үйл ажиллагаанд үүсэх зардлын тооцоог тухай бүр гаргаж, зардал, үр өгөөжийн харьцааг энэ хуулийн 12.1.4-т заасан аргачлалын дагуу тодорхойлно” гэж заасны дагуу Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тухай хуулийн төсөл² /цаашид “хуулийн төсөл” гэх/ батлагдсанаар уг хуулийн үйлчлэх хүрээнд хамаарах иргэн, хуулийн этгээд, төрийн байгууллагын үйл ажиллагаанд үүсэн зардлын тооцоог Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцоо хийх аргачлал” /цаашид “аргачлал” гэх/-ыг баримтлан зардлыг тооцоог хийнэ.

Хуулийн төсөл батлагдсанаар уг хуулийг хэрэгжүүлэх иргэн, хуулийн этгээд, төрийн байгууллагад үүсэх зардал, ачааллыг тооцож, үүнийг хялбарчлах болон бууруулах талаар санал боловсруулах, зардал, үр өгөөжийн харьцааг үнэлэхэд энэхүү тайлангийн зорилго чиглэгдэх болно.

Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тухай хуулийн төсөл нь хүний эрүүл мэндийг хамгаалах, амь насыг нь аврах зорилгоор сайн дураараа эрхтэн, эд, эсээ үнэ төлбөргүй өгөх, шилжүүлэн суулгах цогц үйл ажиллагаа, зохион байгуулалт, эрх зүйн үндсийг тогтоох үндсэн зорилготой юм.

Хуулийн төслөөс иргэн, хуулийн этгээдийн хүлээж буй үүрэг, төрийн байгууллагын чиг үүргийг тодорхойлохдоо уг хуулийн төслөөр Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг эрхлэх хуулийн этгээд болон төрд үүсэх зардлыг тооцохоор боллоо.

Хуулийн төслөөр шинээр бий болж буй үүрэгт зардал тооцогдож байгаа тул бодит статистик болон хугацааг шууд ашиглах боломжгүй тохиолдол нийлээд байсан тул аргачлалыг үндэслэн адил төстэй ажил, үйлчилгээ байгаа эсэхийг судалж, баримжаалах зэргээр хугацаа, тохиолдлын тоо зэргийг тогтоосон болно.

Манай улсын хэмжээнд 2004 оноос өнөөг хүртэл ойролцоогоор 600 орчим хүн элэг болон бөөр шилжүүлэн суулгах мэс заслын эмчилгээг гадаад улс орнуудад хийлгэсэн байна. Эдгээрийн 65% нь БНЭУ-д, 23 % нь БНСУ-д үлдсэн 12% нь бусад улс оронд (БНХАУ, Сингапур, БНТУ, АНУ гм) энэхүү эмчилгээг хийлгэсэн байна. Судлаачдын тооцоогоор

¹ Хууль тогтоомжийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2015 оны 7 дугаар сарын 03-ны өдрийн 25 дугаарт нийтлэгдсэн.

² Тус зарлын тооцооны тайланг гүйцэтгэхдээ Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах эмчилгээний тухай хуулийн төслийн эхний хувилбарт үндэслэсэн болно.

Энэтхэг улсад Элэг шилжүүлэн суулгах мэс заслын эмчилгээний зардал ойролцоогоор 35-50 мянган USD буюу 200 сая ₮, Солонгос улсад 120-200 мянган USD буюу 500 гаруй сая ₮, бусад улсад 200-350 мянган USD буюу ойролцоогоор 800 гаруй сая ₮ болж байна. Энэ тооцоог хамгийн бага зардлаар эмчлүүлэгч, донор, сахиурын хамт байхаар тооцсон байна. Өнөөгийн байдлаар (2023 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдөр) УНТЭ-т бөөр шилжүүлэн суулгах мэс заслын эмчилгээг 331 хүнд, элэг шилжүүлэн суулгах мэс заслын эмчилгээг 239 хүнд, ясны чөмөг үүдэл эс шилжүүлэн суулгах эмчилгээг 32 хүнд, Хавдар судлалын үндэсний төвд 123 хүнд элэг шилжүүлэн суулгах мэс заслын эмчилгээг тус тус амжилттай хийж олон зуун иргэдийг гадаад улсад өндөр үнэ өртөгөөр эмчилгээ хийлгэх эдийн засгийн болон сэтгэл санааны дарамт, явдал чирэгдлээс хамгаалсан байна. Эдгээрээс 58 хүнд буюу 35 хүнд бөөр, 23 хүнд элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээг амьгүй донороос энэхүү эмчилгээг хийлгэсэн байна. Зөвхөн УНТЭ болон ХСҮТ эмнэлгүүдэд хийгдсэн элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээ хийлгэсэн 357 тохиолдолд 200 сая ₮ -ний зардал гаргасан байна. Үүнийг хамгийн багаар тооцож үзэхэд 70 гаруй тэрбум ₮ дотооддоо авч үлдсэн гэх тооцоо гарч байна.

Сүүлийн 2 жилийн хугацаанд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зардлыг тухайн эрүүл мэндийн байгууллагад гүйцэтгэлээр нь тооцож олгодог болсонтой холбоотойгоор бөөр болон элэг, ясны чөмөг үүдэл эс, шөрмөс шилжүүлэн суулгах зэрэг эмчилгээний тоо эрс өссөн нь илүү олон хүний амь насыг аврах, эрүүл мэнд, амьдралын чанарыг дээшлүүлэх боломж нээгдсэн. Зөвхөн 2023 онд УНТЭ-т 39 хүнд бөөр, 50 хүнд элэг, ХСҮТ-д 50 хүнд, ЭХЭМҮТ-д 1 хүүхдэд тус тус элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээг амжилттай хийсэн бөгөөд 1 жил амьдрах үр дүн нь 100%, 98%, 98%, 100% тус тус байна.

Хүснэгт 1. Сүүлийн 2 жилд бөөр, элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээ 2 дахин өссөн нь харагдаж байна.

Цаашдаа энэ үзүүлэлт 10-15% өсөх тооцоог гаргасан байна. (Ц.Амаржаргал нар УНТЭ.)

Донорын тухай хууль 2018 оны 1 дүгээр сард шинэчлэгдэн батлагдахад Эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах алба байна гэж заасан бөгөөд тухайн оны 03 сарын 1 өдрийн ЭМСайдын А/70 дугаар тушаалаар Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн бүтцэд нэмэлт өөрчлөлт оруулж энэхүү албыг тус төвийн харьяанд 6 хүний бүрэлдхүүнтэй байгуулсан байна. Энэ хугацаанд жил бүр 160 гаруй сая төгрөгний цалин, 20 орчим сая төгрөгний урамшуулал авч ирсэн бөгөөд 175 сая төгрөгний үнэ бүхий эд хөрөнгө ашиглаж, 10-15 сая төгрөгний томилолт, сургалтыг зохион байгуулж иржээ. Мөн 7000 гаруй удаа Амьгүй донор буюу Тархины үхэлтэй донор илрүүлэх тандан судалгаа хийж 28 бодит донороос 35 хүнд бөөр, 23 хүнд элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээг хийлгэж 58 хүний амь нас эрүүл мэндийг сахин хамгаалах боломжийг бүрдүүлсэн байна.

ХОЁР. ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДЭД ҮҮСЭХ ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Энэ хэсэгт хуулийн төсөл батлагдснаар хуулийн этгээдийн эрхлэх үйл ажиллагаатай холбоотой гүйцэтгэх үүргийн улмаас үүсэх зардлыг мөнгөн дүнгээр тооцоолон гаргана. Ийнхүү үүсэх зардлыг аргачлалын 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсэгт заасны дагуу дараах үе шатаар тооцоолно. Үүнд:

- Хуулийн этгээдийн гүйцэтгэх үүргийг тогтоох,
- Нэг бүрийн зардлыг тооцох,
- Тоон үзүүлэлтийг тооцох,
- Нийт зардлын дүнг тооцох,
- Хялбарчлах боломжийг шалгах,
- Нэмэлт зардлыг тооцох,

2.1 Хуулийн этгээдийн гүйцэтгэх үүрийг тогтоох:

Хуулийн төслөөр хуулийн этгээдэд үүсч байгаа үүргийн хүрээнд зардлын тооцоог хийх болно. Хуулийн этгээдэд зардал үүсгэх дараах үүргүүд байна.

Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааны талаар Засгийн газар:

- Эрүүл мэндийн талаарх баримтлах бодлогын хүрээнд эрхтэн, эд, эсийг шилжүүлэн суулгах тусламж үйчлилгээний талаар баримтлах бодлогыг батлах, биелэлтийг хангах;
- Засгийн газар хоорондын болон олон улсын байгууллагатай гэрээ, хэлэлцээр байгуулах, төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх;
- Эрүүл мэндийн асуудал эрхтэн төрийн захиргааны төв байгууллагыг үндэслэн Эрхтэн, эд, эсийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах төрийн байгууллагыг байгуулах;
- Хууль тогтоомжид заасан бусад бүрэн эрх.

Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын эрх үүрэг

- Эрхтэн, эд эсийг шилжүүлэн суулгах тусламж, үйл ажиллагааны талаар эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах эрх үүрэгтэй:
- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах;
- эрхтэн, эд, эсийг шилжүүлэн суулгах хөгжлийн бодлого, хөтөлбөр боловсруулах;
- эрхтэн, эд, эсийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагаанд хяналт тавих;
- эрхтэн, эд, эсийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах төрийн байгууллагын дүрэм, бүрэлдэхүүнийг батлах;
- эрхтэн, эд, эсийг шилжүүлэн суулгах тогтолцоог бүрдүүлэх, түүнтэй холбогдон гарах зардлын санхүүжилтийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэх;
- эрхтэн, эд, эсийг шилжүүлэн суулгах цогц үйл ажиллагааг зохион байгуулах, холбогдох журам, заавар, стандартыг батлах;
- эрхтэн, эд, эсийн донорын нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн сан байгуулах, сангийн ажиллах журмыг батлах;
- Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 26.5-д заасан мэргэжил, ёс зүйн хороог ажиллуулах, тус хорооны дүрэм, бүрэлдэхүүнийг батлах;

- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах эмчилгээтэй холбоотой эмнэлгийн мэргэжилтэнг сургалт, хүний нөөц бэлтгэх, нэгдсэн бодлогыг баримтлах;
- амьд донор болон реципиентийн урт хугацаан дах хяналтыг хөгжүүлэх, аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн зохих эмнэлгийн мэргэжилтэнг бэлтгэх тогтолцоог бүрдүүлэх;
- дархлаа дарангуйлах эмийн эмчилгээний санхүүжилтийг улсын төсвөөс хариуцах;
- амьгүй донорыг илрүүлэх үйл ажиллагааг дэмжих санхүүжилтийн эх үүсвэрийг жил бүрийн улсын төсөвт тусгаж шийдвэрлэх;
- энэ хуульд заасан эрхтэн, эд, эс авах мэс заслыг донор эмнэлэгт хийх нөхцөл бололцоог хангах, донор эмнэлэг, эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж, үйлчилгээг үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллага, төв хамтран ажиллах гэрээг батлах
- Донор эмнэлэг болон эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээг үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагын эмнэлгийн мэргэжилтний мэдлэг боловсрол, ур чадварыг дээшлүүлэх, тухайн эмнэлгийн боломж чадавхийг сайжруулахад бодлогоор дэмжиж ажиллах; инноваци
- Эд, эсийн сан байгуулах нөхцлийг бүрдүүлэх, нөөцийг бүрдүүлж нөхөн хангалт хийх
- Эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж, үйлчилгээнд хэрэглэх эд, эсийн сантай байна.
- хуульд заасан бусад эрх, үүрэг.

Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах асуудал хариуцсан төрийн байгууллагын эрх үүрэг

Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах чиглэлээр:

- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах, уялдуулан зохион байгуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;
- донор эмнэлэг болон эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээг үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээний төсөл, журмыг боловсруулан эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнээр батлуулах, гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих;
- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах эмчилгээ үйлчилгээтэй холбоотойгоор иргэн, эмчлүүлэгч нарт эрсдэл үүсэх, хохирол учрахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг холбогдох байгууллагатай хамтран хэрэгжүүлэх;
- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээний явцад донор эмнэлэг болон эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагаас гарч буй зардал, цалин, урамшуулал, илүү цагийн хөлс зэргийг тооцож төсөв болон гүйцэтгэлийн санхүүжилтэд санал тусгаж холбогдох байгууллагад хүргүүлэх.

Сургалт, судалгаа, хамтын ажиллагааны чиглэлээр:

- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагаанд оролцож буй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг чадавхжуулах, хамтран эмнэлзүйн судалгаа хийх, тайлагнах, үр дүнг тооцох, шийдвэр гаргагчдыг нотолгоонд суурилсан мэдээллээр хангах;
- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээний чиглэлээр ижил төстэй үйл ажиллагаа эрхэлдэг олон улсын байгууллага болон төрийн, төрийн бус байгууллагатай хамтран ажиллах;

- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж, үйлчилгээний талаар иргэд, олон нийтэд үнэн зөв мэдээлэл өгөх, ухуулан таниулах, ойлгуулах талаар холбогдох байгууллагатай хамтран ажиллах.
- Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах үйл ажиллаганы нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн сан ажиллуулах бөгөөд ажиллах журмыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.
- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааны үндэсний хүлээх жагсаалтад бүртгэх, хуваарилах, хяналт тавих;
- эрхтэн, эд, эсийг шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээний талаарх мэдээ, тайланг улсын хэмжээнд нэгтгэн гаргах, дүн шинжилгээ судалгаа хийх, шийдвэр гаргагчдыг нотолгоонд суурилсан мэдээллээр хангах.

Амьгүй донорыг илрүүлэх, хуваарилах чиглэлээр:

- Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 15.1.4, 15.1.5, 15.1.7, 15.1.11, 15.1.12, 15.1.13-т заасан байгууллага амьгүй донорыг илрүүлэх, тархины үхэл тодорхойлох баг байгуулах;
- улсын хэмжээнд амьгүй донорын тандалт хийх, илрүүлэх тогтолцоог бий болгох, уялдуулан зохион байгуулах, багуудын чадавхийг дээшлүүлэх, үйл ажиллагаанд мэргэжил арга зүйн зөвлөлгөө өгөх, хяналт тавьж хамтран ажиллах;
- амьгүй донор илрүүлэх болон тандалт хийх үйл ажиллагааг зохион байгуулах;
- амьгүй донорын гэр бүлтэй уулзах, эрхтэн, эд, эсийн донор болгох хүсэлт тавих;
- амьгүй донорыг бүртгэх, сонгох, эрхтэн, эд, эс авах, шинжлэх, нийлүүлэх, хуваарилах, хадгалах, тээвэрлэх, шилжүүлэн суулгах, устгах, хянах үйл ажиллагааг энэ хуулийн 13.2-д заасан журмын дагуу гүйцэтгэх;

Ёс зүй, олон нийттэй харилцах чиглэлээр:

- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээ үзүүлж буй эрүүл мэндийн байгууллага, донор эмнэлгийн, эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүйн хэм хэмжээнд хяналт тавьж эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын дэргэдэх ёс зүйн хороотой хамтран ажиллах;
- эрхтэн, эд, эсийг шилжүүлэн суулгах асуудлаар иргэн, хуулийн этгээдээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдлыг энэ хуулийн 21.5.1-д заасан ёс зүйн хороонд хүргүүлэх;
- хүний наймаа болон хүний эрхтэн, эд, эсийн наймаатай холбоотой ямар нэгэн хууль зөрчсөн үйлдлийн талаарх мэдээллийг холбогдох хууль хяналтын байгууллагад мэдэгдэх;
- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах эмчилгээ, үйлчилгээний талаар иргэд, олон нийтэд үнэн зөв мэдээлэл өгөх, ухуулан таниулах, ойлгуулах үйл ажиллагааг боловсролын болон хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай зохион байгуулах;
- Хууль тогтоомжид заасад бусад чиг үүрэг хэрэгжүүлэх.

Эрүүл мэндийн байгууллагын эрх үүрэг

- Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллага нь эрх бүхий байгууллагаас магадлан итгэмжлэгдсэн, эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусгай зөвшөөрөл бүхий эрүүл мэндийн байгууллага байх ба тус байгууллагын бүтцэд төрөлжсөн тасаг эсхүл мэргэжлийн баг ажиллана.
- Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллага нь дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

- Амьд донорын эрүүл мэндэд учирч болзошгүй хүндрэл, сөрөг нөлөөллөөс сэргийлэх үзлэг, шинжилгээ хийх, хяналт тавих;
- Энэ хуулийн 21.4.1-д заасан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх;**/амьгүй донорыг илрүүлэх, тархины үхэл тодорхойлох баг байгуулах/**
- реципиентэд тавих нөхцөл, шаардлага, үзүүлэлт хангасан хүнийг хүлээх жагсаалтад бүртгүүлэхээр энэ хуулийн 21-д заасан байгууллагад мэдээллэх;
/Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах асуудал хариуцсан төрийн байгууллага/
- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой мэдээллийг энэ хуулийн 21.3-д заасан санд тухай бүр оруулна;
/Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах үйл ажиллаганы нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн сан ажиллуулах бөгөөд ажиллах журмыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална/
- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээг эрх бүхий байгууллагаас батлагдсан журам, заавар, стандарт, технологийн дагуу гүйцэтгэх;
- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээний бэлэн байдлыг хангах;
- эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг мэргэшүүлэн бэлтгэх, сургах, хүний нөөцийг чадавхжуулах;
- эрхтэн, эд, эсийг авах, шинжлэх, боловсруулах, хадгалах, шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээний явцад тохиолдож болох хүндрэл, эрсдэлээс сэргийлэх;
- донорын эрхтэн, эд, эсийг авах шинжлэх, боловсруулах, хадгалах, шилжүүлэн суулгах ажилбар болон эмчилгээний шинэ технологи, арга аргачлалыг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэх;
- амьд донор болон реципиентэд урт хугацаанд хяналт тавих;
- аймаг дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн зохих эмч, мэргэжилтэнд эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах талаар сургалт зохион байгуулах;
- Реципиент эмнэлгийн мэргэжлийн баг нь эрхтэн, эд, эс авах мэс заслыг гүйцэтгэнэ.
- Амьгүй донорыг зөөвөрлөх боломжгүй тохиолдолд тухайн донор байрлаж буй эрүүл эмнэлгийн байгууллагад эрхтэн, эд, эс авах мэс заслыг гүйцэтгэнэ.
- Эрхтэн, эд, эс шинжлэх, боловсруулах, хадгалах, тээвэрлэх, устгах чиглэлээр /Донор, реципиентийн эрхтэн, эд, эсийг авах, эд, эсийн тохироо үзэх, шинжлэх, боловсруулах, хадгалах, тээвэрлэх, шилжүүлэх, устгах үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөл бүхий магадлан итгэмжлэгдсэн эрүүл мэндийн байгууллага гүйцэтгэнэ/

Донор эмнэлэг нь дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

- эмнэлгийн бүтцэд тархины үхэл тодорхойлох мэргэшсэн баг ажиллуулах;
- амьгүй донорыг илрүүлэх, оношлох, эмчлэх, эрхтэн хамгаалах үйл ажиллагааг холбогдох журмын дагуу зохион байгуулах;
- амьгүй донор эмчлүүлж буй төв, тасаг, хэсгийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл болон хүний нөөцийг чадавхижуулах, бэлэн байдлыг хангуулах;
- амьгүй донорын талаарх мэдээллийг энэ хуулийн 21-д заасан байгууллагад тухай бүр мэдээлэх;
- эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагаас ажиллах багийн үйл ажиллагааг дэмжин ажиллах, шаардлагатай нөхцөлийг бүрдүүлэх;

- тухайн эрүүл мэндийн байгууллагад донорын эрхтэн, эд, эсийг авах мэс заслыг гүйцэтгэх боломжгүй тохиолдолд амьгүй донорын эрчимт эмчилгээг үргэлжлүүлэх, зөөвөрлөх бэлэн байдлыг хангуулах талаар зохицуулах албатай хамтран ажиллах;
- энэ хуулийн 12.5-д заасны дагуу үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.

Санхүүжилтийн тогтолцоо

- Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг олон нийтэд таниулан ойлгуулах, ухамсарлуулах нөлөөллийн үйл ажиллагаа, донорын үйл хэрэг, шилжүүлэн суулгах, эрчимт эмчилгээ, хяналт, судалгаа шинжилгээ, сургалт, эс, эдийн банк байгуулах, хадгалах, тээвэрлэх, мэдээллийн сан үүсгэх, үр дүнг тооцохтой холбоотой санхүүжилт нь улсын болон орон нутгийн төсөв, аж ахуйн нэгж, байгууллага, олон улсын байгууллага, хамт олон, иргэний хандив, хууль тогтоомжоор хориглоогүй бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ
- Донорын эрхтэн, эд, эсийг эмчилгээний зориулалтаар авах, шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааны санхүүжилт нь улсын төсөв, эрүүл мэндийн даатгал, реципиентийн төлөх төлбөр, Засгийн газрын тусгай сан, аж ахуйн нэгж, байгууллага, хамт олон, иргэний хандив, хууль тогтоомжоор хориглоогүй бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ.
- Донорын эрхтэн, эд, эсийг шилжүүлэн суулгах тусламж, үйлчилгээний үнийн жишгийг эрүүл мэндийн болон санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүд хамтран батална.
- Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээний явцад донор эмнэлэг болон эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагаас гарч буй зардал, цалин, урамшуулал, илүү цагийн хөлс зэргийг тооцож төсөв болон гүйцэтгэлийн санхүүжилтэд санал тусгаж холбогдох байгууллагад хүргүүлэх.
- Гадаад улсад эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тусламж, үйлчилгээ авч буй иргэдийн эмчилгээний хөлсний буцаалт

ГУРАВ. ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГАД ҮҮСЭХ ЗАРДЛЫН ТООЦОО

ЭРХТЭН, ЭД, ЭС ШИЛЖҮҮЛЭН СУУЛГАХ АСУУДАЛ ХАРИУЦСАН ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тухай хуулийн төслийн хүрээнд Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн Эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах албыг олон улсын жишигт нийцүүлэн Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах асуудал хариуцсан агентлаг болон хөгжих юм. Тус нэгжийн үйл ажиллагааны зардлын тооцооллыг дараах байдлаар төслийн төсөв бэлтгэв.

Тус нэгжийн эхлэлтийн санхүүжилт 1,9 тэрбум төгрөг байхаар тооцоолсон бөгөөд үүний 1,3 тэрбум төгрөг нь нэг жилийн хугацааны 35 орон тооны цалингийн зардал юм. Үйл

ажиллагааг эхлүүлэхэд нэн шаардлагатай эхлэлтийн хөрөнгө, үйл ажиллагааны зардал 405 сая төгрөг байна.

1. Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил

Тооцоолж буй нэгж нь 35 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа эхлүүлэхээр төсөөлж цалингийн зардлыг Засгийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 488 тоот тогтоолын дагуу тооцсон бөгөөд үйл ажиллагаа эхлэхэд онцлогоос хамаарч хэлбэлзэнэ гэж үзэж байна.

2. Бичиг хэрэг маягтын зардал

Тооцоолж буй орон тооноос 33 ажилтан бичиг хэрэг хөтлөх бөгөөд жилд дунджаар 1000 орчим ширхэг албан маягт, тайлан хөтлөх үйл ажиллагаа хийгдэнэ.

3. Гэрэл цахилгаан

Эрчим хүчний зохицуулах хорооны Аж ахуйн нэгж байгууллагын цахилгааны тарифыг баталсан тогтоолын дагуу зарцуулна.

4. Түлш, халаалт

Эрчим хүчний зохицуулах хорооны Аж ахуйн нэгж байгууллагын Халаалт, хэрэгцээний халуун ус халаасан дулааны хангах тогтоолын дагуу тооцоолсон.

5. Тээвэр шатахуун

Нэгжийн үйл ажиллагаанд зориулагдсан эмнэлгийн зориулалттай нэг, албаны зориулалттай нэг машин хэрэглэгдэнэ.

6. Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр

Хурд сайтай интернетийг оффисын 33 ажилтан, суурин утас оффисын 14 өрөөнд суурилуулагдана.

7. Цэвэр, бохир ус

Хот суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөлийн тогтоолын дагуу тооцсон.

8. Ном, хэвлэл авах

Донорын үйл ажиллагааг сурталчилах болон энэ төрлийн олон улсын сэтгүүл хэвлэлд зарцуулна.

9. Эд хогшил худалдан авах

Нэгжийн үйл ажиллагаа шинээр эхлэх тул тавилга эд хогшил, мэдээлэл технологийн хэрэгсэл, үйл ажиллагааны бусад бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлс худалдан авна. Энэ зардал үйл ажиллагаа хэвийн үргэлжилэх үед зарцуулагдахгүй болно.

10. Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл

Нэгжийн 35 орон тооны ажилчдын ажлын хувцас.

11. Хоол

Хоолны зардал нэгжийн батлагдсан орон тооны 35 ажилчдын өдрийн хоолны зардал бөгөөд жилийн ажлын хоногоор тооцоолов.

12. Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл урвалж бодис

Нэгжийн үндсэн үйл ажиллагаа нь зохицуулалтаар хангах, сургалт сурталчилгаа, нэгдсэн бүртгэл гэх мэт бөгөөд зарим тохиолдолд эмнэлгийн яаралтай тусламж авах шаардлагатай үйлчлүүлэгч тохиолдол магадлалтай тул амин чухал эмийн нөөц бэлдэнэ.

13. Урсгал засвар

Урсгал зардал нэгжийн үйл ажиллагааг явуулахад тохиолдох барилгын болон автомашины урсгал зардал багтсан.

14. Олон нийтэд хандсан үйл ажиллагаа

Донорын үйл хэргийг олон түмэнд таниулан ойлгуулах нөлөөллийн үйл ажиллагаа (Тв ярилцлага, шторк, контент хийх, лекц, сургалт, брошур тараах материал гм) болон жил бүр уламжлал болон зохион байгуулагддаг “ Амьдрал бэлэглэе “ өдөрлөг, “ Эрхтэн шилжүүлэн суулгуулсан иргэдийн спортын тоглолт” Олон улсын чанартай хурал зөвлөлгөө зэрэг арга хэмжээ нь олон нийтэд энэ төрлийн эерэг мэдээллийг түгээхэд томоохон хувь нэмэр оруулдаг байна.

15. Байрны түрээс

Нэгжийн үйл ажиллагааг эхлүүлэхэд түрээсийн байранд эхлэхээр тооцоолсон бөгөөд 12м² талбайтай 14 оффисын өрөөгөөр тооцоолсон.

16. Бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээ

Тээврийн хэрэгслийн үзлэг оношилгоо, татвар, аудит баталгаажуулалт зэрэг зардал тусгасан.

17. Хөтөлбөр болон төслийн дотоод урсгал

Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг сурталчилан таниулах сургалт, семинар, үйл ажиллагаа зэргийг тусгасан.

18. Хог хаягдал устгах, ариутгал, цэвэрлэгээ

Байгууллагын ахуйн хог хаягдал болон цэвэрлэгээний материал багтсан.

Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгалт зохицуулалтын газрын зардлын тооцоо

Үйл ажиллагааны зардлын нэгдсэн тооцоо

Мөрийн дугаар	№	Зардлын зүйл анги	Зардлын дүн /мянган төгрөг/
		1	Мян.төг
1	1.0	<i>Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил</i>	
2	1.1	Стандартаар байх орон тооны доод хязгаар	35
3	1.2	Үндсэн ажиллагсдын тоо (мөрдөгдөж буй цалингийн сүлжээгээр)	35
4	1.3	Үндсэн цалин /задаргаа хавсралтаар/	671,785.8
5	1.4	Нэмэгдэл	516,677.5
7	1.5	Унаа, хоолны хөнгөлөлт	1,103,520.0
9	1.6	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	136,673.3
10	ЦАЛИН ХӨЛС, НЭМЭГДЭЛ УРАМШИЛ, НДШ-ИЙН ЗАРДЛЫН ДҮН		1,325,136.6
11	2.0	<i>Бичиг хэрэг</i>	
12	2.1	Маягтын тоо	1.0
13	2.2	Нэг ширхэг маягтын дундаж зардал	150.0
14	2.3	Маягтын зардал	150.0
15	2.4	Бичиг хэргийн ажилтны тоо	33.0
16	2.5	Нэг ажилтаны жилд хэрэглэх бичиг хэргийн зардал	200.0
17	2.6	Албан бичгийн хэрэглэл материалын зардал	6,600.0
19	БИЧИГ ХЭРГИЙН ЗАРДЛЫН ДҮН		6,750.0
20	3.0	<i>Гэрэл цахилгаан</i>	
21	3.1	Сүүлийн 3 жилийн дунджаар жилд хэрэглэх нийт цахилгаан эрчим хүч (квт)	2,237.4
22	3.2	Үүнээс: барилга шинээр өргөтгөл хийгдсэн болон ашиглалтад орсонтой холбоотой	

23	3.3	Нэг квт цахилгааны үнэ	12.9
24	3.4	Задгайгаар төлөх цахилгааны зардал	
25	ГЭРЭЛ ЦАХИЛГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН		28,751.1
26	4.0	<i>Түлш, халаалт</i>	
27	4.1	Сүүлийн 3 жилийн дунджаар тоолуурын заалтын гүйлт	1,800.0
28	4.2	Үүнээс: барилга шинээр өргөтгөл хийгдсэн болон ашиглалтад орсонтой холбоотой	
29	4.3	Нэг кило калорийн үнэ	.4
30	4.4	Халаалтын хугацаа (сараар)	8
31	4.5	Халаалтын хугацаанд төлөх нийт зардал гүйлтээр	6,177.6
50	ТҮЛШ, ХАЛААЛТЫН ЗАРДЛЫН ДҮН		6,177.6
51	5	<i>Тээвэр (шатахуун)</i>	
52	5.1	Байгууллагын өөрийн автомашины тоо бүгд	2
53	5.2	Үүнээс: Түргэн тусламжийн автомашин	1
54	5.3	Суудлын автомашин	1
56	5.4		
57	5.5	Нэг машины сүүлийн гүйлтийн дундаж (км)	37.6
58	5.6	Үүнээс: Түргэн тусламжийн автомашин	24.7
59	5.7	Суудлын автомашин	12.9
62	5.8	Бүх машины сүүлийн дундаж гүйлт (км)	37.6
63	5.9	Үүнээс: Түргэн тусламжийн автомашин	24.7
64	5.10	Суудлын автомашин	12.9
67	5.11	Гүйлтийн 100 км-т зарцуулах шатахууны дундаж норм (литр)	8
68	5.12	Үүнээс: Түргэн тусламжийн автомашин	16
69	5.13	Суудлын автомашин	16
72	5.14	Шатахууны жилийн нийт хэрэгцээ (литр)	2900
73	5.15	Үүнээс: Түргэн тусламжийн автомашин	1.1
74	5.16	Суудлын автомашин	1.8

77	5.17	Нэг литр шатахууны дундаж үнэ	1,900.0
78	5.18	Шатахууны нийт зардал (21*26)	5,510.0
79	5.19	Тослох материалын нийт хэрэгцээ	275.5
80	5.20	Тослох материалын нэгжийн дундаж үнэ	4.0
81	5.21	Тослох материалын нийт зардал	300
82		ТЭЭВЭР ШАТАХУУНЫ ЗАРДАЛ	5,358.9
83	6	<i>Шуудан, холбоо, интернетийн төлбөр</i>	
84	6.1	Албан бичгийн тоо	100
85	6.2	Нэг албан бичгийн дундаж зардал	7.5
86	6.3	Шуудангийн нийт зардал	750.0
87	6.4	Телефон утасны тоо	14
88	6.5	Телефон утасны сарын суурь хураамж	20.0
89	6.6	Телефон утасны жилийн суурь хураамж	280.0
90	6.7	Телефон ярианы сарын дундаж зардал	273.6
91	6.8	Телефон ярианы жилийн дундаж зардал	4,130.1
92	6.9	Интернетийн төлбөр	150.0
93		ШУУДАН ХОЛБООНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,030.1
94	7	<i>Цэвэр, бохир ус</i>	
95	7.1	1 жилд зарцуулах нийт цэвэр ус (куб метр)	10.2
97	7.2	Нэг куб метр цэвэр усны үнэ	1,200
98	7.3	Цэвэр усны нийт зардал	12,241.2
99	7.4	1 жилд зарцуулах нийт бохир ус (куб метр)	10.2
101	7.5	Нэг куб метр бохир усны үнэ	1,000
102	7.6	Бохир усны нийт зардал	10,200.0
106		ЦЭВЭР, БОХИР УСНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (4+8+11)	22,441.2
107	8.0	<i>Гадаад албан томилолт</i>	
	8.1	Гадаад албан томилолт	30,000.0
107	8.0	<i>Дотоод албан томилолт</i>	

108	8.2	Албан томилолт	10,000.0
159	ДОТООД АЛБАН ТОМИЛОЛТЫН ЗАРДЛЫН ДҮН		40,000.0
160	9.0	<i>Ном, хэвлэл авах</i>	
161	9.1	Албан хэрэгцээний тогтмол хэвлэлийн тоо	15.0
162	9.2	Хэвлэлийн дундаж үнэ	35.0
163	НОМ, ХЭВЛЭЛ АВАХ ЗАРДЛЫН ДҮН		525.0
164	10.0	<i>Эд хогшил худалдан авах</i>	
165	10.1	IT технологи	179,390.0
166	10.2	Тавилга	57,015.0
168	10.3	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх зүйлс	20,000.0
169	ЭД ХОГШИЛ ХУДАЛДАН АВАХ ЗАРДЛЫН ДҮН		256,405.0
170	11	<i>Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл</i>	
171	11.1	Хөдөлмөр хамгааллын хувцас, хэрэгсэл авах зардал	5,000.0
174	НОРМЫН ХУВЦАС, ЗӨӨЛӨН ЭДЛЭЛИЙН ЗАРДЛЫН ДҮН		5,000.0
175	12	<i>Хоол</i>	
180	12.1	Хоолны нийт зардал	77,000.0
181	ХООЛНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН		77,000.0
182	13	<i>Эм</i>	
183	13.1	Яаралтай үед хэрэглэх амин чухал эмийн нөөц	10,000.0
189	ЭМИЙН ЗАРДЛЫН ДҮН		10,000.0
190	14	<i>Урсгал засвар</i>	
191	14.1	Барилга, сантехникийн засварын зардал	5,000.0
192	14.2	Тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн засварын зардал	3,500.0
193	14.3	Автомашинны засвар, үйлчилгээний зардал /сэлбэг, дугуй/	1,500.0
194	УРСГАЛ ЗАСВАРЫН ЗАРДЛЫН ДҮН		10,000.0
195	15	<i>Биеийн тамирын уралдаан, тэмцээн</i>	.0
	15.1	Донорын үйл ажиллагааг сурталчилах спортын тэмцээн	20,000.0

196	БИЕИЙН ТАМИРЫН УРАЛДААН, ТЭМЦЭЭНИЙ ЗАРДЛЫН ДҮН		20,000.0
197	16	<i>Байрны түрээсийн хөлс</i>	
198	16.1	Түрээсэлсэн талбайн хэмжээ (кв.м)	.2
199	16.2	Нэг кв.м талбайн түрээсийн сарын хөлс (Гэрээг хавсаргах)	30.0
200	16.3	Жилд түрээслэх хугацаа (сараар)	.0
201	БАЙРНЫ ТҮРЭЭСНИЙ ЗАРДЛЫН ДҮН		67,680.0
202	17	<i>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний хөлс</i>	
209	17.1	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох үйлчилгээний хөлс (гадаад)-аудитын зардал /гэрээ, тариф/	.0
210	17.2	Аудит, зэрэглэл тогтоох үйлчилгээний хөлс (дотоод)-Магадлан итгэмжлэлийн зардал	9,900.0
211	17.3	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,000.0
212	17.4	Тээврийн хэрэгслийн даатгал /гэрээг хавсаргах/	2,123.5
213	17.5	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	110.0
214	17.6	Харуул хамгаалалтын хөлс/задаргаа тооцоо, гэрээг хавсаргах	15,000.0
216	БУСДААР ГҮЙЦЭТГҮҮЛСЭН АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХӨЛСНИЙ ДҮН		28,133.5
217	18	<i>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</i>	
218	18.1	Хөтөлбөр болон төслийн дотоод урсгал зардал	40,000.0
219	18.2	Сургалт , семинар зохион байгуулах зардал /сургалтын хөтөлбөр, хүний тоо, задаргаа тооцоо, хүрэх үр дүн/-ЭМХТ-ийн хувьд	30,000.0
219	ХӨТӨЛБӨР БОЛОН ТӨСЛИЙН ДОТООД УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН		40,000.0
223	19	<i>Хог хаягдал устгах, ариутгал, цэвэрлэгээ</i>	
224	19.1	Ахуйн хог хаягдал	1,500.0
227	19.2	Цэвэрлэгээний материалын зардал	3,500.0
228	ХОГ, ХАЯГДАЛ УСТГАХ, АРИУТГАЛ, ЦЭВЭРЛЭГЭЭ		5,000.0
229	20	<i>Нэг удаагийн тэтгэмж, урамшуулал</i>	
238	20.10	Шагнал, урамшууллын зардал(задаргаа тооцоогоор)	5,000.0

239	НЭГ УДААГИЙН ТЭТГЭМЖ, УРАМШУУЛЛЫН ЗАРДЛЫН ДҮН		5,000.0
246	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН НИЙТ ДҮН		1,964,388.9
247	21.0	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,964,388.9
254	21.1	Төсвөөс санхүүжих	1,964,388.9

1. Үйл ажиллагааны тогтмол зардал /1жилээр/

№	Зардалын зүйл анги	Мөнгөн дүн /төгрөг/
1	Халаалт салхивч агаар сэлгэлт цэвэр бохир усны шугам	2,500,000
2	Хүчит төхөөрөмж, дотор гэрэлтүүлэг	8,000,000
3	Галаас хамгаалах утаа зайлуулах, агааржуулах ситем агаар өгөх системийн автомат удирдлагын систем	3,500,000
Тогтмол зардал		
1	Халаалт	
2	Халааж байгаа нийт талбай /м3/	1,800
3	нэг куб метр талбайн сарын халаахын хөлс/нөөт-гүй/	429
4	Халаалтын хугацаа/сараар/	8
5	Нийт зардал	6,177,600
6	Хэрэгцээний халуун ус	
7	Тоолуурын гүйлт	14
8	Нэг кило калорийн үнэ/Нөөт-гүй/	27,692
9	Халаалтын хугацаа/сараар/	12
10	Нийт зардал	4,652,256
11	Цэвэр ус	
12	1 жилд зарцуулах нийт цэвэр ус (куб метр)	10,200
13	Нэг куб метр цэвэр усны үнэ /нөөт-гүй/	1200
14	Цэвэр усны нийт зардал	12,240,000
15	Бохир ус	
16	1 жилд зарцуулах нийт бохир ус (куб метр)	10,200
17	Нэг куб метр бохир усны үнэ /нөөт-гүй/	1000
18	Бохир усны нийт зардал	10,200,000
19	Цахилгаан	
20	Жилд хэрэглэх нийт цахилгаан эрчим хүч (квт)	2,237,436
21	Нэг квт цахилгааны үнэ/нөөт-гүй/	12.85
22	Цахилгааны нийт зардал	28,751,053
Нийт зардал		76,020,909

Эд хогшил

№	Шаардлагатай зүйлс	Тоо	Нэгжийн үнэ	Нийт үнэ
1	Хурлын ширээ	3	1,500,000	4,500,000
2	Сандал	35	150,000	5,250,000
3	Шкаф	15	500,000	7,500,000
4	Шүүгээ	35	300,000	10,500,000
5	Хөшиг	30	150,000	4,500,000
6	Хүлээлгийн сандал	4	400,000	1,600,000
7	Хогийн сав	15	35,000	525,000
8	Утасны аппарат	14	85,000	1,190,000
9	Компьютерын ширээ	33	500,000	16,500,000
10	Компьютерын сандал	33	150,000	4,950,000
Нийт дүн				57,015,000

Мэдээлэл технологи

№	Тоног төхөөрөмжийн нэр	Хэмжих нэгж	Нийт	Нэгжийн үнэ	Нийт үнэ
Дотоод сүлжээ					
1	Шилэн кабель	метр	50	4,000	200,000
2	Менежед свитч	ширхэг	1	900,000	900,000
3	Свитч	ширхэг	1	400,000	400,000
4	Сүлжээний утас	хайрцаг	4	200,000	800,000
5	Сүлжээний толгой	хайрцаг	2	40,000	80,000
6	Рак	ширхэг	11	200,000	2,200,000
7	Шилэн кабель хөрвүүлэгч	ширхэг	1	400,000	400,000
Нийт					4,980,000
Хяналтын систем					
1	Камер	ширхэг	10	180,000	1,800,000
2	Бичигч	ширхэг	1	500,000	500,000
3	Сүлжээний утас	хайрцаг	5	200,000	1,000,000
4	Сүлжээний толгой	хайрцаг	14	40,000	560,000
5	Свитч	ширхэг	3	400,000	1,200,000
6	Хяналтын дэлгэц 42"	ширхэг	1	2,000,000	2,000,000
7	Бичигч хадгалах РАК	ширхэг	1	200,000	200,000
8	Гадна камер	ширхэг	2	200,000	400,000
Нийт					7,660,000
Компьютер, тоног төхөөрөмж					
1	Суурин компьютер		33	3,400,000	112,200,000

2	Дэлгэц		33	800,000	26,400,000
3	Тог баригч		33	300000	9,900,000
4	Зөөврийн компьютер		3	2,700,000	8,100,000
5	Принтер		5	500,000	2,500,000
5	Принтер /Олон үйлдэлт/		1	5,250,000	5,250,000
7	Гарын үсэг зурах төхөөрөмж		3	800,000	2,400,000
Нийт					166,750,000
	Нийт зардал				179,390,000

Цалингийн зардал /Засгийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 488 тоот тогтоолын дагуу тооцов/

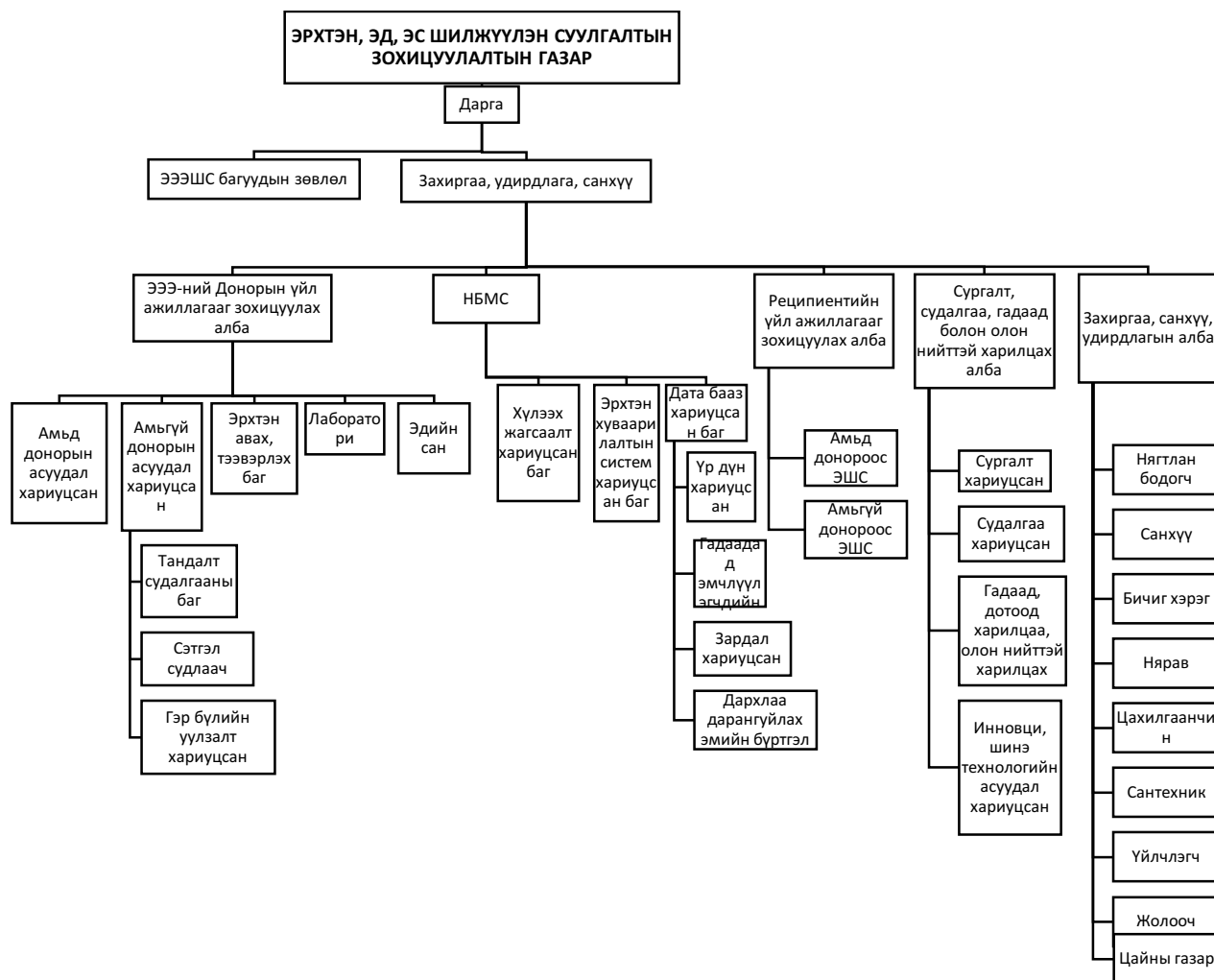
№	Мэргэжил	Тоо	Албан тушаалын зэрэг	А/тушаал	Үндсэн цалин	Эрдмийн зэрэг цол	Мэргэжлийн зэрэг	Ур чадвар	Нөхцөл, нууцын нэмэгдэл	Хоол, унаа	Хариуцлагын нэмэгдэл	Нэмэгдэлийн дүн	Нийт цалин	Нийт цалингийн зардал
1	Газрын дарга	1	T3-2	5	1,611,500	322,300	402,875	322,300		300,000	322,300	1,669,775	3,281,275	3,281,275
2	Захиргаа, удирдлага, санхүү хариуцсан дарга	1	T3-2	5	1,611,500	322,300	402,875	322,300		300,000	322,300	1,669,775	3,281,275	3,281,275
3	Амьд донор асуудал хариуцсан баг	2	T3-3	5	1,598,762		399,691	159,876		300,000	319,752	1,179,319	2,778,081	5,556,162
4	Амьгүй донор хариуцсан баг	2	T3-3	5	1,598,762		399,691	159,876		300,000	319,752	1,179,319	2,778,081	5,556,162
5	Эрхтэн авах, тээвэрлэх баг	5	T3-3	5	1,598,762		399,691	159,876	159,876	300,000	319,752	1,339,195	2,937,957	14,689,787
6	Нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн сан хариуцсан баг	5	T3-3	5	1,598,762		399,691	159,876		300,000	319,752	1,179,319	2,778,081	13,890,406
7	Реципентийн үйл ажиллагаа зохицуулах алба	4	T3-3	5	1,598,762		399,691	159,876		300,000	319,752	1,179,319	2,778,081	11,112,324
8	Сургалт судалгаа гадаад болон олон нийттэй харилцах алба	4	T3-3	5	1,598,762		399,691	159,876		300,000	319,752	1,179,319	2,778,081	11,112,324
9	Захиргааны мэргэжилтэн	11	T3-3	5	1,598,762		399,691	159,876		300,000	319,752	1,179,319	2,778,081	30,558,892
	Сарын нийт цалин													99,038,607
	Жилийн цалин													1,188,463,288

Тооцоог сүүлийн 3 жилийн ханшын хэлбэлзлийг тооцон Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 08 дугаар тогтоолд үндэслэн тооцов.

Элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээ		Нэг тохиолдол эмчилгээний зардал / ирээдүйн ханшын хэлбэлзэл тооцсон дүн/
1	Амьд донороос элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	179,674,127
2	Амьд донороос элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо /В вирусгүй хүнд/	137,682,452
3	Хүүхдэд элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	134,919,095
4	2 донороос элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	199,087,889
5	Тархины үхэлтэй донороос 2 элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	281,762,062
6	Тархины үхэлтэй донороос элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	156,453,909
7	Тархины үхэлтэй донороос 1 элэг, 2 бөөр шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	234,058,897
8	Тархины үхэлтэй донороос 1 элэг, 1 бөөр шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	195,394,285
9	Бүлэг тохироогүй донороос элэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	204,602,463
Бөөр шилжүүлэн суулгах эмчилгээ		-
1	Амьд донороос бөөр шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	34,347,526
2	Тархины үхэлтэй донороос бөөр шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	51,196,357
3	Бүлэг өөр донороос бөөр шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	63,361,953
4	Чихрийн шижинтэй өвчтөнд амьд донороос бөөр шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	35,677,820
Ясны чөмөг, цусны үүдэл эс шилжүүлэн суулгах эмчилгээ		-

1	Ауто цусны үүдэл эс шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	98,942,493
2	Алло цусны үүдэл эс шилжүүлэн суулгах эмчилгээний зардлын тооцоо	213,306,210
Эвэрлэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээ		-
1	Нүдний эвэрлэг шилжүүлэн суулгах эмчилгээ	28,086,079
Нойр булчирхай шилжүүлэн суулгах эмчилгээ		-
1	Нойр булчирхай шилжүүлэн суулгах эмчилгээ	69,337,048

Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгалт зохицуулалтын газрын бүтэц

Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгалт зохицуулалтын газар нь 5 ажлын албатай. Үүнд:

1. Эрхтэн, эд, эсийн донорын үйл ажиллагааг зохицуулах алба,
 2. Нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн сан,
 3. Реципиентийн үйл ажиллагааг зохицуулах алба,
 4. Сургалт, судалгаа, гадаад болон олон нийттэй харилцах алба,
 5. Захиргаа санхүү, удирдлагын алба
 6. гэсэн үндсэн 5 нэгжээс бүрдэх бөгөөд дэргэдээ орон тооны бус Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах багуудын зөвлөлтэй байна.
1. Эрхтэн, эд, эсийн донорын үйл ажиллагааг зохицуулах алба нь:
 - б. Амьд донорын асуудал хариуцсан баг нь 2 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд донор болон эмчлүүлэгч нарын гэр бүлийн хамаарал, хяналт, үнэлгээг хийнэ.
 - с. Амьгүй донорын асуудал хариуцсан алба нь
 - і. Тандалт судалгааны баг нь донор эмнэлгүүдтэй нягт холбоотой байж зүрх болон тархины үхэлтэй донор илрүүлэх, үнэлгээ, өгөх

- бөгөөд хөдөө орон нутгийн донор эмнэлэг хариуцсан болон хотын донор эмнэлэг хариуцсан тус бүр 2 хүний бүрэлдэхүүнтэй байна.
- ii. Сэтгэл судлаач нь 1 хүний бүрэлдэхүүнтэй бөгөөд амьгүй донорын гэр бүлийн сэтгэл зүйн байдлыг тогтоож, сэтгэл зүйн тогтвортой байдлыг хангаж ажиллана.
 - iii. Гэр бүлийн уулзалт хариуцсан баг нь 2 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд боломжит донорын гэр бүлтэй уулзах, донор болох хүсэлт тавих, менежмент хийх асуудлыг хариуцна.
- d. Эрхтэн авах, тээвэрлэх баг нь эрхтэн, эд, эс авах багаас бүрдэх бөгөөд 5 хүний (2 мэс засалч, 1 сувилагч, 1 жолооч) бүрэлдэхүүнтэй байна. Амьгүй донороос эрхтэн, эд, эс авах, тээвэрлэх асуудал хариуцна.
 - e. Лаборатори нь 3 хүний (2 эмч, 1 лаборант) бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд амьгүй донор болон реципиентийн эд нийцлийн тохироо болон бусад шинжилгээг үзнэ. Мөн реципиентийн эмчилгээний дараах хяналтын шинжилгээг тогтмол хийнэ.
 - f. Эдийн сан нь арьс, шөрмөс, нүдний эвэрлэг, зүрхний хавхалаг гэх мэт эдийг хадгална.
2. Нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн сан хариуцсан баг нь:
- a. Хүлээх жагсаалт хариуцсан баг нь 2 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд амьгүй донороос эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгуулах шаардлагатай эмчлүүлэгч нарыг бүртгэлжүүлэх системийг хөгжүүлэлт хариуцна.
 - b. Эрхтэн хуваарилалтын систем хариуцсан баг 2 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд амьгүй донор гарсан тохиолдолд хүлээх жагсаалтаас хэрхэн эмчлүүлэгч сонгох системийг хөгжүүлэлт хариуцна.
 - c. Дата бааз хариуцсан баг нь эмчилгээний үр дүн, гадаад эмчлүүлэгчдийн мэдээлэл, зардал болон дархлаа дарангуйлах эмийн бүртгэл хариуцсан тус бүр 1 хүний бүрэлдэхүүнтэй байна.
3. Реципиентийн үйл ажиллагааг зохицуулах алба нь:
- a. Амьд донороос эрхтэн шилжүүлэн суулгалт хариуцсан баг нь 2 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд бүртгэл, эмчилгээний үр дүн, судлагаа шинжилгээг хариуцна.
 - b. Амьгүй донороос эрхтэн шилжүүлэн суулгалт хариуцсан баг нь 2 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд бүртгэл, эмчилгээний үр дүн, судлагаа шинжилгээг хариуцна.
4. Сургалт, судалгаа, гадаад болон олон нийттэй харилцах алба нь:
- a. Сургалт хариуцсан нэгж нь 1 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд эмнэлгийн мэргэжилтний чадавхийг нэмэгдүүлэхээр гадаад болон дотоод сургалт зохион байгуулах асуудал хариуцна.
 - b. Судалгаа хариуцсан нэгж нь 1 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд эмчилгээний үр дүнд дүн шинжилгээ хийж амьдралын чанар, амьдрах чадвар, сэтгэл ханамжийн судалгааг тогтмол зохион байгуулах асуудал хариуцна.
 - c. Гадаад, дотоод харилцаа, олон нийттэй харилцах баг нь 1 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд төрийн болон төрийн бус байгууллагатай хамтран ажиллах түүнчлэн иргэд олон нийтэд эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах үйл хэргийн сурталчилан таниулах үйл ажиллагааг зохион байгуулах асуудал хариуцна.

- d. Инновци, шинэ технологийн асуудал хариуцсан баг нь 1 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд олон улсад эмчилгээ, үйлчилгээ, арга техникийн шинэ дэвшилтэт технологийг тогтмол судалж, нэвтрүүлэх асуудал хариуцна.
5. Захиргаа, санхүү, удирдлагын алба: Захирал, захиргаа, э/з, санхүү хариуцсан о/д, хүний нөөц, 1 нягтлан бодогч, 1 санхүү, 1 бичиг хэрэг, 1 нярав, 1 цахилгаанчин, 1 сантехник, 2 үйлчлэгч гэх мэт бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд байгууллагын үйл ажиллагааны тогтвортой байдал хариуцна.
6. Цайны газар түрээслэнэ
7. Сайн дурын дэмжин туслах, нийгмийн ажилтнууд байж болно. (Volunteers)
- Нийт: 35 хүний бүрэлдэхүүнтэй.

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛЫН ЖАГСААЛТ

I. Хууль тогтоомж, эрх зүйн акт

1. Хууль тогтоомжийн тухай хууль
2. Донорын тухай хууль
- 3.
4. Хөдөлмөрийн тухай хууль
5. Нийгмийн даатгалын тухай хууль
6. Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолын дөрөвдүгээр хавсралтаар баталсан “Хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцоог хийх аргачлал”
7. **There are no sources in the current document.**

II. Бусад ашигласан материал

1. Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах
- 2.

III. Интернет эх сурвалж

1. <https://legalinfo.mn/>